

**UCHWAŁA NR VII/37/2024
RADY MIASTA CHEŁMNA**

z dnia 25 września 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar
Przemocy Domowej w Gminie Miasto Chełmno na lata 2024-2030**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 i 721), art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424 i 834), uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr LIV/379/2022 Rady Miasta Chełmna z dnia 26 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2024.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Chełmna.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Chełmna

Marek Olszewski

Załącznik do Uchwały Nr.....
Rady Miasta Chełmna
z dnia.....

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE
MIASTO CHEŁMNO NA LATA 2024-2030**

PRZEMOC DOMOWA

DEFINICJA PRZEMOCY

Przemoc jest problemem złożonym i ma wiele definicji. Powszechnie traktowana jest jako akt godzący w osobistą wolność jednostki prowadzący do jej fizycznej, a także psychicznej szkody. Zgodnie z art. 12 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 424 ze zmianami), przemoc domowa to *„jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, osób najbliższych (spokrewnionych lub powinowatych, przysposobionych) a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące cierpienia i krzywdy moralne osób dotkniętych przemocą, ograniczenie lub pozbawienie dostępu do środków finansowych, podjęcia pracy i uzyskania samodzielności finansowej, naruszanie prywatności osób doznających przemocy lub wzbudzanie poczucia zagrożenia, poniżenia lub dręczenia także przy pomocy środków komunikacji elektronicznej”*.

Osobami doznającymi przemocy w rodzinie najczęściej są kobiety i dzieci¹, dotyczy ona jednak również mężczyzn oraz osób w podeszłym wieku. Przemoc wobec osób starszych, definiowana jest jako pojedyncze lub powtarzające się działanie lub brak odpowiedniego działania, które występuje w jakiegokolwiek relacji, gdzie oczekuje się zaufania. Przemoc ta może przybierać różne formy, takie jak: przemoc fizyczna, przemoc psychiczna, seksualna, finansowa, a także kształt intencjonalnego oraz nieintencjonalnego zaniedbania². Ponadto może dochodzić do innego rodzaju przemocy, a mianowicie do dyskryminacji. Może ona przybierać formę działań świadomych lub nieświadomych. Ofiarami takich poczynań padają

¹<https://statystyka.policja.pl/st/wybrane-statystyki/przemoc-w-rodzinie/50863,Przemoc-w-rodzinie.html>

² A. Staręga, Przemoc wobec osób starszych. Czasopismo Niebieska Linia, Instytut Psychologii i Zdrowia Polskiego Towarzystwa Psychologicznego. Przemoc, 2003.

również osoby starsze, które ze względu na swój wiek są dyskryminowane na rynku pracy, w doborze ofert rozrywkowych i rekreacyjnych³.

Wśród osób doznających przemocy może występować wyuczona bezradność, którą określa się jako syndrom zaburzeń poznawczych, motywacyjnych i emocjonalnych powstałych na skutek doświadczania przez jednostkę sytuacji braku kontroli. Dane zjawisko prowadzi najczęściej do braku motywacji zmiany danej sytuacji, przez co praca z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie jest niezwykle trudna i czasochłonna⁴. Wyuczona bezradność prowadzi do pojawienia się trzech rodzajów deficytów:

- motywacyjnego polegającego na zmniejszeniu motywacji do emitowania nowych działań dowolnych, czego wskaźnikiem jest m.in. dłuższy czas latencji,
- poznawczego polegającego na zaburzeniu w dostrzeganiu zależności pomiędzy reakcją a wzmocnieniem. Jeżeli jednostka nawet przypadkowo emituje zachowanie, które przynosi jej wzmocnienie, to ma trudności w dostrzeżeniu związku pomiędzy emitowanym zachowaniem, a wzmocnieniem,
- emocjonalnego, czyli pojawienia się lęku oraz uczuć związanych z przygnębieniem i depresją⁵.

Osoby doznające przemocy nierzadko charakteryzuje niskie poczucie własnej wartości, winy oraz wstydu, co jest efektem poniżania, upokarzania i ciągłego krytykowania. To wszystko powoduje, że osoby te nabierają przekonania, iż są bez wartości, tracą dla siebie szacunek, wiarę we własne możliwości oraz zanika u nich poczucie bezpieczeństwa i zaufanie do siebie samego. Mają skrajnie niską samoocenę, czują złość i urazę, nie widzą też możliwości wyjścia z takiej sytuacji. Dopatrują się winy w sobie, a świat postrzegają jako wrogi i niepojęty.

Przemoc w rodzinie dotyczy również rodzin uwikłanych w problem uzależnień. Uzależnienie przynajmniej jednego członka rodziny ma niekorzystny wpływ na funkcjonowanie pozostałych jej członków. Wynika to między innymi z atmosfery panującej w środowisku rodzinnym, a także zaburzonych relacji między członkami rodziny z problemem alkoholowym, narkotykowym lub innym. Stan chronicznego napięcia i stresu wpływa

³ E. Sygit, R. Ossowski, Przemoc wobec osób starszych ze względu na ich wiek, płeć i wykształcenie, *Gerontologia Polska*, tom 16, nr 3, 163–168.

⁴ M. Kofta, G. Sędek, Wyuczona bezradność. Podejście informacyjne, [w:] M. Kofta, *Psychologia aktywności: zaangażowanie, sprawstwo, bezradność*, Wydawnictwo Nakom, Poznań, 1993.

⁵ T. Jarmakowski, Styl atrybucji, poczucie kontroli i płeć a podatność na powstawanie syndromu wyuczonej bezradności, *FOLIA PSYCHOLOGICA* 13, 2009, s. 55-73.

destrukcyjnie nie tylko na funkcjonowanie w życiu codziennym osób dorosłych, ale stanowi zagrożenie dla prawidłowego rozwoju dziecka. Nieprzewidywalność wydarzeń i trwanie w ciągłej niepewności wywołuje u niego poczucie braku stabilności oraz bezpieczeństwa.

RODZAJE PRZEMOCY

Wyróżnić można następujące formy przemocy:

- 1. Fizyczną** – jest to naruszenie nietykalności fizycznej, celowe uszkodzenie ciała, zadanie bólu bądź groźba uszkodzenia ciała. Jej skutki mogą być przeróżne, np. złamania, siniaki, poparzenia, itp. powodowana jest poprzez np. kopanie, parzenie, duszenie, popychanie, policzkowanie, użycie broni.
- 2. Psychiczną** – przemoc psychiczna oznacza powtarzające się poniżanie i ośmieszanie, manipulowanie dla własnych celów, wciąganie w konflikty, brak właściwego wsparcia, np. wyśmiewanie poglądów religijnych, pochodzenia, narzucanie własnych przekonań, karanie przez odmowę zainteresowania, uczuć czy szacunku, odrzucenie, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna, czyli kontrolowanie i zakazywanie bądź ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, stosowanie gróźb, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie).
- 3. Seksualną** – jako przykłady tego rodzaju przemocy wymienia się: wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych itp.
- 4. Ekonomiczną** – opisywana jest zazwyczaj jako używanie pieniędzy lub innych wartości materialnych do zaspokojenia potrzeb władzy i kontroli przez sprawcę. Podporządkowanie materialne partnerki/partnera bądź innych osób w rodzinie sprawia, iż czują się one uzależnione od dochodów bądź majątku sprawcy albo stają się odpowiedzialne za utrzymanie rodziny. Pieniądze czy wartości materialne są używane zatem jako instrument, narzędzie do budowania jawnej lub ukrytej dominującej pozycji w rodzinie i stają się swojego rodzaju kartą przetargową.
- 5. Zaniedbanie** – nazywane jest ukrytą formą przemocy. Zaniedbywaniem jest niezaspokajanie podstawowych potrzeb biologicznych i psychicznych dzieci. Może ono się zacząć już w okresie życia płodowego, kiedy matka prowadzi niehigieniczny tryb życia.

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE MIASTO CHEŁMNO NA LATA 2024-2030

Zaniedbywanie ma także miejsce wówczas, gdy dziecko ma zaspokojone potrzeby o charakterze biologicznym, ale nie ma zagwarantowanej prawidłowej stymulacji poznawczej. Skrajnym przypadkiem zaniedbania jest wzrastające w ostatnich latach porzucenie dziecka z narażeniem go na utratę zdrowia, a nawet życia⁶. Może mieć miejsce również w stosunku do osób starszych, chorych, niepełnosprawnych i przyjmować różne formy, np. niezapewnienie opieki zdrowotnej, higienicznej.

SKALA PRZEMOCY W ŚWIETLE BADAŃ OGÓLNOPOLSKICH

Realizowane na przestrzeni lat badania i prowadzone statystyki pokazują, że problem przemocy w rodzinie dotyka rocznie dziesiątki tysięcy osób. Warto przy tym pamiętać, że jest to bardzo wrażliwy temat i ludzie nierzadko boją się lub wstydzą przyznać, że dotyczy ich bezpośrednio. Jak wynika z danych statystycznych odnoszących się do przemocy w rodzinie gromadzonych przez Policję, w 2020 roku ogólna liczba osób doznających przemocy kształtowała się na poziomie 85 575. O skali problemu przemocy świadczą również badania przeprowadzone w 2014 roku na zlecenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach projektu „Diagnoza i porównanie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz ocena efektywności działań podejmowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie”. Wynika z nich, że co trzeci respondent zna osobiście w swoim otoczeniu/sąsiedztwie takie rodziny, o których słyszał lub wie, że dochodzi w nich do różnych form przemocy wobec kobiet. Przypadki przemocy wobec mężczyzn zna natomiast co piąty ankietowany. Z deklaracji osób biorących udział w badaniu wynika, że odsetek osób doświadczających przemocy w ciągu całego swojego życia kształtował się na poziomie 24,7%. Przemoc w rodzinie stanowi jeden z głównych problemów współczesnych państw na całym świecie. Przeciwdziałanie temu zjawisku powinno zajmować więc priorytetowe miejsce wśród zadań realizowanych zarówno na szczeblu krajowym, jak i lokalnym.

Wyniki badań ogólnopolskich dotyczące krzywdzenia dzieci są niepokojące: siedmiu na dziesięciu nastolatków w wieku 11-17 lat doświadczyło w swoim życiu przynajmniej jednej z siedmiu kategorii krzywdzenia, przemocy ze strony bliskich dorosłych doświadczyło 41%, a świadkami przemocy domowej było 15% badanych uczniów. Doświadczanie przemocy w rodzinie niesie za sobą poważne konsekwencje zarówno w okresie dorastania jak i w dorosłym życiu, a dodatkowo zachowania przemocowe mogą zostać dziedziczone,

⁶ I. Halicz, W. Jedlecka, Współczesna oblicza przemocy. Zagadnienia wybrane, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE MIASTO CHEŁMNO NA LATA 2024-2030

tzn. przeniesione na dzieci osoby krzywdzonej w przyszłości. Mając na uwadze szeroko dostępną wiedzę o następstwach stosowania przemocy wobec dzieci, szczególnie niepokojące jest to, że część społeczeństwa nadal próbuje stosowanie kar cielesnych w procesie wychowania. Z Raportu Rzecznika Praw Dziecka z 2017 roku wynika, że połowa Polaków (52%) uważa, iż są sytuacje kiedy dziecko należy ukarać kłapsem, a zdecydowani przeciwnicy takich zachowań stanowią jedynie 21% społeczeństwa.

Z „Ogólnopolskiej diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie” z 2019 roku wynika fakt, że zwiększa się świadomość Polaków na temat zjawiska przemocy w rodzinie. Badanie pokazało, że około 85-90% Polaków identyfikuje różne sytuacje, które świadczą o występowaniu przemocy jako nieakceptowalne. Jednak nadal około 10% dorosłych uznaje zachowania przemocowe za normalne. Ponadto zdaniem 72% respondentów prawo w Polsce w niedostatecznym stopniu chroni osoby doznające przemocy w rodzinie.

W 2019 roku na zlecenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, przeprowadzone zostało „Badanie skuteczności pomocy udzielanej osobom dotkniętym przemocą w rodzinie”. Biorący w nim udział specjaliści z zakresu wsparcia osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy oraz same osoby jej doznające pozytywnie opowiedziały się za krajowym systemem wsparcia. Szczególną rolę w pracy zespołów interdyscyplinarnych i innych jednostek pełni procedura „Niebieskie Karty”, którą stosuje się w przypadku 90% osób doznających przemocy w rodzinie lub które objęte są pomocą jakichkolwiek służb, instytucji lub organizacji.

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE MIASTO CHEŁMNO NA LATA 2024-2030

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Zgodnie z treścią art. 6 ustawy 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy *opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie*. Program ma istotne znaczenie dla realizacji celów polityki społecznej w skali lokalnej. Kolejne obowiązki przypisane gminie przez ustawodawcę to:

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu kompetencji opiekuńczych i wychowawczych rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Redakcja niniejszego dokumentu stanowi wypełnienie jednego ze wskazań ustawy, pozwala jednocześnie na dokonanie szczegółowej analizy problemu oraz prezentuje konkretne metody przeciwdziałania przemocy występującej w społeczności lokalnej, jaką tworzą na co dzień mieszkańcy miasta Chełmno. **Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2024-2030** jest kontynuacją działań podejmowanych w ramach realizacji wcześniejszego dokumentu. Istotnym elementem Programu jest zatem dalsze wprowadzanie w życie działań mających na celu, z jednej strony podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy oraz promowanie metod wychowawczych bez używania przemocy, a z drugiej strony zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy domowej, a także upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom doznającym przemocy, jak i stosującym przemoc domową.

PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU

Poniżej wymieniono podstawowe akty prawne, które uwzględniają temat przeciwdziałania przemocy i regulują postępowanie różnych podmiotów w stosunku do osób doznających oraz stosujących przemoc domową. Stanowią one również fundament prawny dla zapisów **Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Miasto Chełmno na lata 2024-2030**.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące dokumenty normujące problematykę przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

-
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE MIASTO CHEŁMNO NA LATA 2024-2030

ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o
wolontariacie,

- ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego,
-
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego,

ustawa z dnia 13 maja 2016r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle
seksualnym i ochronie małoletnich.

Ponadto Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy
Domowej w Gminie Miasto Chełmno na lata 2024-2030 jest spójny z:

- Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030, którego
celem głównym jest *zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w
rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Polsce.*
- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miasta Chełmna na lata
2021-2030 przyjętą Uchwałą nr XLIII/303/2021 Rady Miasta Chełmna.
- Miejskim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na lata
2022-2025 przyjętym Uchwałą Nr XLVII/326/2022 Rady miasta Chełmna.

Niniejszy dokument został opracowany na podstawie materiałów, sprawozdań i
danych własnych oraz zebranych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chełmnie.

CHARAKTERYSTYKA GMINY MIASTO CHEŁMNO

Chełmno jest gminą miejską w województwie kujawsko-pomorskim, w powiecie chełmińskim. Jej obszar obejmuje powierzchnię 13,56 km², czyli około 21,62% terenu całego powiatu. Większość obszaru Miasta stanowią użytki rolne ponad 50%, z kolei użytki leśne zajmują ok. 10%, tereny zabudowane stanowią ok. 27%.

Rysunek 1. Położenie miasta Chełmno

Źródło: <https://pl.wikivoyage.org/wiki/Che%C5%82mno>

Obraz aktualnego stanu społeczeństwa jest możliwy do przedstawienia między innymi dzięki analizie struktury demograficznej. Miasto Chełmno zamieszkuje 16 760 osób (stan na 31.12.2023 roku). Na przestrzeni lat 2019-2021 liczba mieszkańców ulegała zmniejszeniu. W w/w okresie liczba mieszkańców zmniejszyła się o 11 %.

Tabela nr 1. Liczba mieszkańców miasta Chełmno w latach 2021-2023

2021	18.915
2022	16.973
2023	16.760

Źródło: dane Urząd Miasta Chełmna

Liczba mężczyzn zamieszkujących miasto Chełmno była w 2023 roku mniejsza od liczby kobiet o 1.202 osoby (8981 kobiety, mężczyzn 7779). Współczynnik feminizacji w 2023 roku w Chełmnie wynosił 115, co oznacza, że na każdych 100 mężczyzn przypadało 115 kobiet.

Struktura ludności w 2023 roku przedstawiała się następująco:

- 2.677 mieszkańców było w wieku przedprodukcyjnym – do 17 roku życia;
- 11.154 mieszkańców było w wieku produkcyjnym – 4.727 kobiet i 6.427 mężczyzn;
- 2.929 mieszkańców było w wieku poprodukcyjnym – 65 lat i więcej dla mężczyzn, 60 lat i więcej dla kobiet.

Na przestrzeni lat 2021-2023 dostrzegalny jest wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności, z kolei odsetek osób w wieku produkcyjnym ulega spadkowi. W przypadku udziału osób w wieku przedprodukcyjnym dostrzegalny jest niewielki spadek. Udział osób w poszczególnych ekonomicznych grupach wiekowych w Mieście prezentuje się na zróżnicowanym poziomie w odniesieniu do wskaźników w całym kraju. W Polsce jest to 18,2% osób w wieku przedprodukcyjnym, 59,2% w wieku produkcyjnym oraz 22,6% w wieku poprodukcyjnym.

Działalność kulturalna w Mieście realizowana jest w głównej mierze przez **Chełmiński Dom Kultury**, który jest samorządową instytucją kultury, służącą rozwojowi i zaspokajaniu potrzeb kulturalnych mieszkańców. Placówka animuje czas wolny lokalnej społeczności organizując m.in. imprezy kulturalne, skierowane zarówno do dzieci i młodzieży, jak i do dorosłych mieszkańców.

Zadania w zakresie zaspokajania i rozwijania potrzeb czytelniczych, oświatowych, kulturalnych i informacyjnych prowadzi **Miejska Biblioteka Publiczna w Chełmnie**.

Baza oświatowa w mieście Chełmno składa się z następujących placówek:

- Przedszkole Miejskie „Tęczowy Zakątek”,
- Szkoła Podstawowa Nr 1,
- Szkoła Podstawowa Nr 2,
- Szkoła Podstawowa Nr 4 z oddziałem przedszkolnym.

Dodatkowo na terenie Miasta funkcjonują następujące **placówki niepubliczne**:

- Niepubliczna Katolicka Szkoła Podstawowa i Katolickie Liceum Ogólnokształcące Księży Pallotynów,
- Przedszkole Niepubliczne „PINOKIO”,
- Przedszkole Niepubliczne „BRZDĄC”,
- Przedszkole Niepubliczne „CALINECZKA”,
- Przedszkole Niepubliczne „BAJKA”.

Ponadto, w Mieście działalność prowadzi placówka wsparcia dziennego w postaci świetlicy środowiskowej, która prowadzona jest przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo. Jest przeznaczona dla dzieci z rodzin ubogich, niepełnych, trudnych, niewydolnych wychowawczo, niezaradnych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym lub uzależnieniami, dysfunkcyjnych, w szczególności zagrożonych problemem alkoholowym. Świetlica środowiskowa prowadzona jest także w ramach zlecenia realizacji zadania przez gminę Stowarzyszeniu "Ludzie-Ludziom" przy Miejskim Ośrodku Profilaktyki Uzależnień.

ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE WŚRÓD MIESZKAŃCÓW GMINY MIASTO CHEŁMNO

Działaniami mającymi na celu przeciwdziałanie przemocy domowej w mieście Chełmno zajmuje się **Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Miasto Chełmnie**, który tworzy Burmistrz Miasta powołując do niego przedstawicieli: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia, prokuratury. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi także przedstawiciele sektora pozarządowego i kuratorzy. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2024 r. poz. 424 ze zmianami):

1. Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej.
2. Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 i 5 w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:
 - 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym,
 - 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzenie ich wykonania właściwym podmiotom,
 - 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy oraz stosujących przemoc domową,
 - 4) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
 - 5) monitorowanie procedury Niebieskiej Karty,
 - 6) kierowanie osoby stosującej przemoc do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym lub programie psychologiczno-terapeutycznym,
 - 7) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nią zadań.

Zespół Interdyscyplinarny w Chełmnie w zakresie realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Miasto Chełmno na lata 2024-2030 współpracuje z osobami zawodowo zajmującymi się problemem przemocy w rodzinie na szczeblu gminnym oraz powiatowym, do których należą m.in.: pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, psychologowie, psychoterapeuci i pedagodzy, funkcjonariusze Policji, kuratorzy społeczni oraz zawodowcy, pracownicy socjalni, pracownicy ochrony zdrowia, członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE MIASTO CHEŁMNO NA LATA 2024-2030

Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Miasto Chełmno na lata 2024-2030 wraz z obszarami ich działania przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela nr 2. Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej wraz z obszarami ich działania.

Instytucja	Działania
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	<ul style="list-style-type: none"> → wczesna diagnoza, przekazywanie informacji o formach pomocy, → poradnictwo socjalne, prawne, psychologiczne, → udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego, → dystrybucja ulotek edukacyjno-informacyjnych, → organizowanie pomocy psychologicznej dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, → prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych, → udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych związanych z profilaktyką przemocy i uzależnień, → obsługa organizacyjno-techniczna i finansową Zespołu Interdyscyplinarnego w Chełmnie, → uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”.
Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	<ul style="list-style-type: none"> → Realizacja działań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu Narkomanii, → Uczestnictwo w realizacji procedury "Niebieskiej Karty"
Placówki oświatowe	<ul style="list-style-type: none"> → Wczesna diagnoza, → uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”, → realizacja projektów profilaktycznych podejmujących problematykę przemocy, → udział w kampaniach edukacyjno-informacyjnych.
Komenda Powiatowa Policji	<ul style="list-style-type: none"> → Uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”, → podejmowanie interwencji w przypadku naruszenia przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
Placówki ochrony zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> → Wczesna diagnoza, → przekazywanie informacji na temat różnych form pomocy, → uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”.
Zespół Interdyscyplinarny	<ul style="list-style-type: none"> → Diagnozowanie problemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, → podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, → inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą domową, → rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, → inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc,

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE MIASTO CHEŁMNO NA LATA 2024-2030

	<ul style="list-style-type: none">☐ opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy,☐ monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,☐ kierowanie osoby stosujące przemoc do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych.
--	--

Źródło: opracowanie własne

Na terenie Miasta funkcjonują podmioty, które włączają się w działania profilaktyczne w zakresie rozwiązywania problemów dotyczących przemocy, takie jak: instytucje kulturalne, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Chełmnie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmnie, samopomocowe grupy wsparcia dla osób uzależnionych, placówki ochrony zdrowia, placówki oświatowe, lokalne organizacje pozarządowe, instytucje i organizacje kościelne.

DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE GMINY MIASTO CHEŁMNO

ANALIZA DANYCH ZASTANYCH

W 2023 roku w mieście Chełmno z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z powodu przemocy skorzystało 7 rodzin. W latach 2021-2023 liczba rodzin korzystających z tego rodzaju wsparcia ulegała wahaniom.

Tabela nr 3. Liczba rodzin korzystających z pomocy MOPS z powodu przemocy w rodzinie na przestrzeni lat 2021-2023

2021	4
2022	3
2023	7

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE MIASTO CHEŁMNO NA LATA 2024-2030**

W 2023 roku liczba osób doświadczających przemocy objętych pomocą grup roboczych wyniosła łącznie 60. W porównaniu do lat poprzednich można zauważyć wzrost liczby osób objętych wsparciem grup roboczych w związku z występowaniem problemu przemocy domowej. W 2023 roku osobami doświadczającymi przemocy w mieście Chełmno były przede wszystkim kobiety (46 osób), jednakże odnotowano również 17 przypadków, gdzie ofiarą przemocy było dziecko oraz 4 przypadki kiedy osobą doświadczającą przemocy był mężczyzna.

Tabela nr 4. Liczba osób objętych wsparciem grup roboczych na przestrzeni lat 2021-2023

Liczba osób	2021	2022	2023
ogółem	76	65	67
liczba dzieci	9	20	17
liczba kobiet	58	39	46
liczba mężczyzn	9	6	4

Podjęcie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Przedstawiciele podmiotów wyżej wymienionych, realizują procedurę „Niebieskie Karty” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” w przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny, bądź przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie. Na przestrzeni ostatnich lat liczba podjętych procedur „Niebieskie Karty” utrzymuje się na podobnym poziomie

Tabela nr 5. Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” w latach 2021-2023

2021	41
2022	40
2023	38

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWJ ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE MIASTO CHEŁMNO NA LATA 2024-2030**

W tabeli nr 5 odnotowano dane dotyczące liczby osób doznających oraz stosujących przemoc w rodzinie, z którymi kontaktowali się członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2021-2023. W omawianym okresie zaobserwować można tendencję spadkową w zakresie liczby osób doznających przemoc w rodzinie, z którymi kontaktowali się członkowie Komisji. Liczba osób stosujących przemoc także spadła.

Tabela nr 6. Liczba osób doznających oraz stosujących przemoc w rodzinie, z którymi kontaktowali się członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Miasta w latach 2021-2023

Rok	Liczba osób doznających przemoc	Liczba osób stosujących przemoc
2021	76	65
2022	65	55
2023	67	60

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Gminie Miasto Chełmno za 2021, 2022 i 2023 rok

Rozwiązywanie problemu przemoc domowej wymaga współpracy interdyscyplinarnej, wobec tego znaczny udział w realizowaniu tego zadania mają funkcjonariusze Policji biorący m.in. udział w procedurze „Niebieskie Karty”, a także podejmujący interwencje w przypadku zaistnienia podejrzenia o stosowaniu przemoc domowej. Jak wynika z danych przekazanych przez Komendę Policji w Chełmnie, na przestrzeni lat 2021-2023 zauważalna jest tendencja spadkowa w zakresie interwencji podejmowanych przez funkcjonariuszy Policji w związku z przemocą domową na terenie miasta.

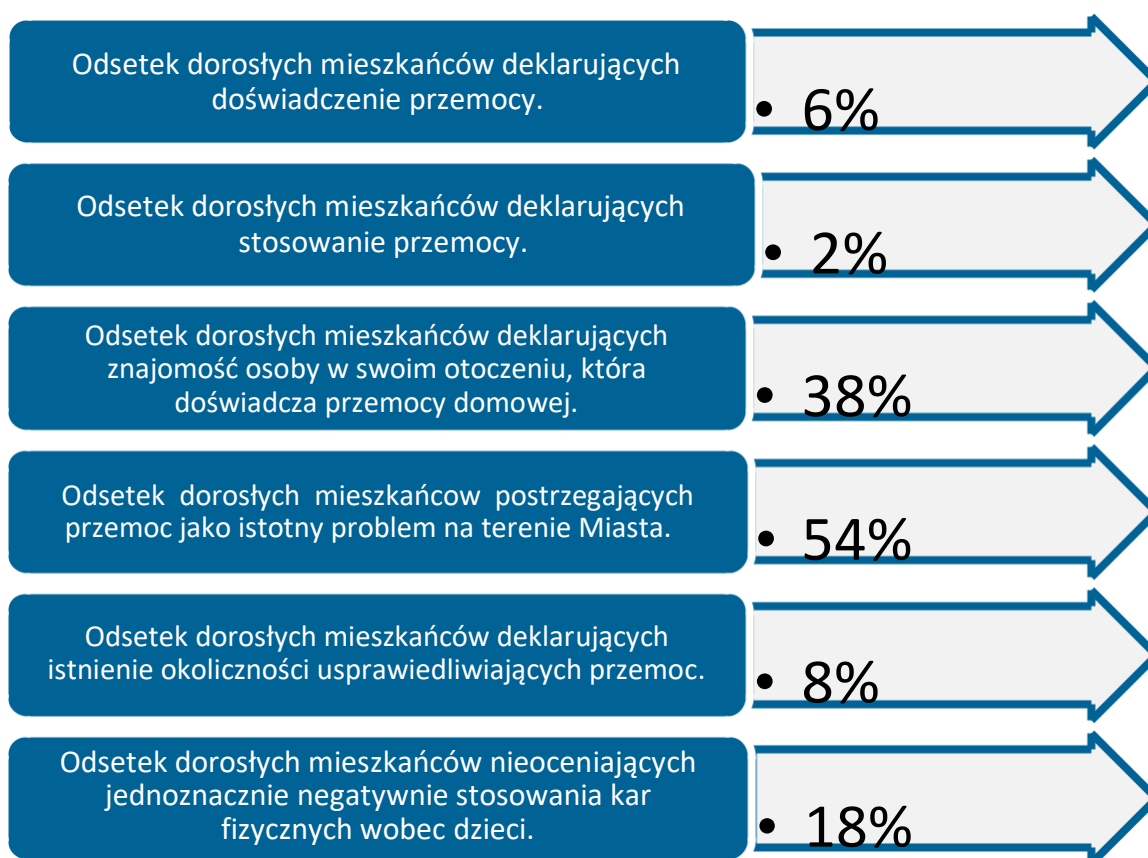
Tabela nr 7. Liczba interwencji Policji w związku z przemocą domową na przestrzeni lat 2021-2023

2021	44
2022	28
2023	31

ANALIZA BADAŃ SPOŁECZNYCH

W 2021 roku na terenie miasta Chełmno przeprowadzona została Diagnoza problemu przemocy. Badania miały na celu określenie skali zjawisk przemocy wśród uczniów oraz dorosłych mieszkańców Miasta. Wyniki przedstawione poniżej dotyczą kwestii związanych z przemocą domową, rówieśniczą oraz cyberprzemocą, w opinii dorosłych mieszkańców, uczniów oraz pracowników instytucjonalnych. W badaniu wzięło udział 145 dorosłych mieszkańców Miasta, 124 uczniów oraz 15 pracowników instytucjonalnych.

PROBLEM PRZEMOCY WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW

Źródło: Diagnoza problemów przemocy w rodzinie na terenie miasta Chełmno. Raport z badań przeprowadzonych w 2021 roku

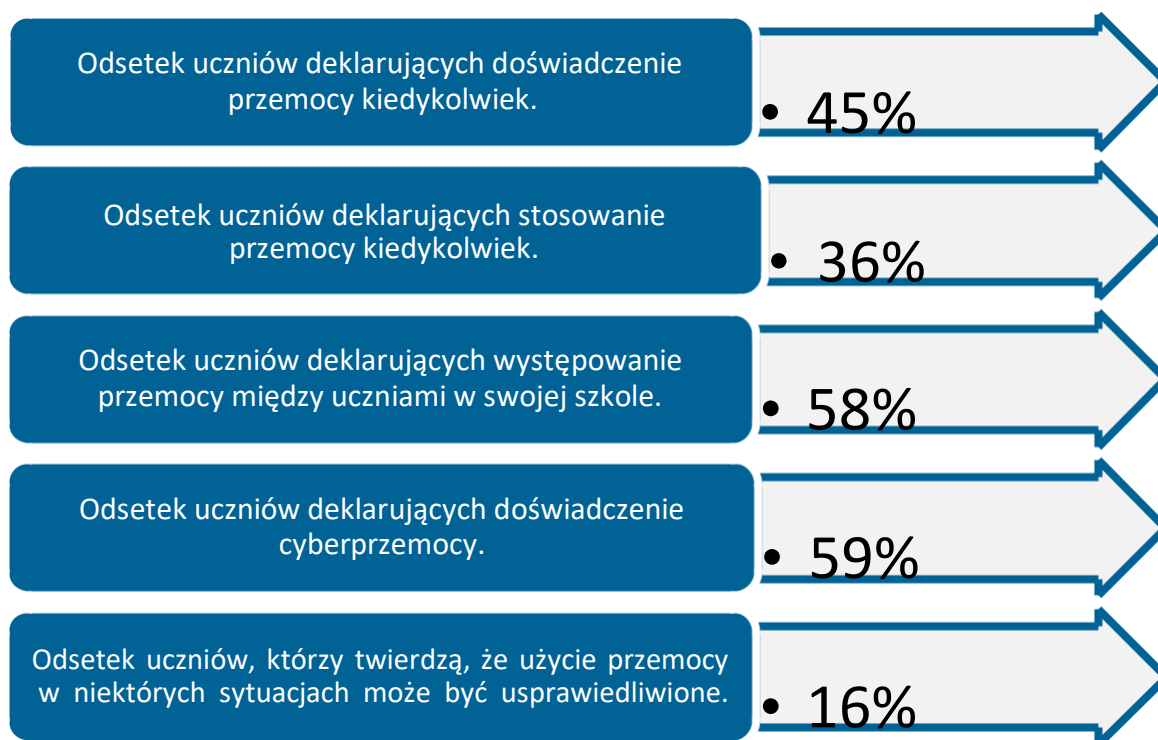
Z przeprowadzonej diagnozy problemu przemocy wśród dorosłych mieszkańców miasta Chełmno wynika, iż:

- 6% badanych mieszkańców deklaruje doświadczenie przemocy;
- zdecydowana większość respondentów doświadczających przemocy stwierdziła, że doznała przemocy psychicznej w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem, na drugim miejscu znalazło się zaniedbanie;

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY OMOWEJ W GMINIE MIASTO CHEŁMNO NA LATA 2024-2030

- znajomość kogoś w swoim otoczeniu, kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu zadeklarował aż co trzeci badany mieszkaniec (38%), w tym niemal co czwarty badany zna kilka takich osób (24%);
- tylko 2% badanych dorosłych mieszkańców Miasta przyznało, że stosowało przemoc w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem;
- zdaniem ponad połowy badanych przemoc jest istotnym problemem na terenie Miasta;
- co piąty mieszkaniec biorący udział w badaniu nie wie, czy stosowanie kar fizycznych jest dobrą metodą wychowawczą.

PROBLEM PRZEMOCY WŚRÓD UCZNIÓW

Źródło: *Diagnoza problemów przemocy w rodzinie na terenie miasta Chełmno. Raport z badań przeprowadzonych w 2021 roku*

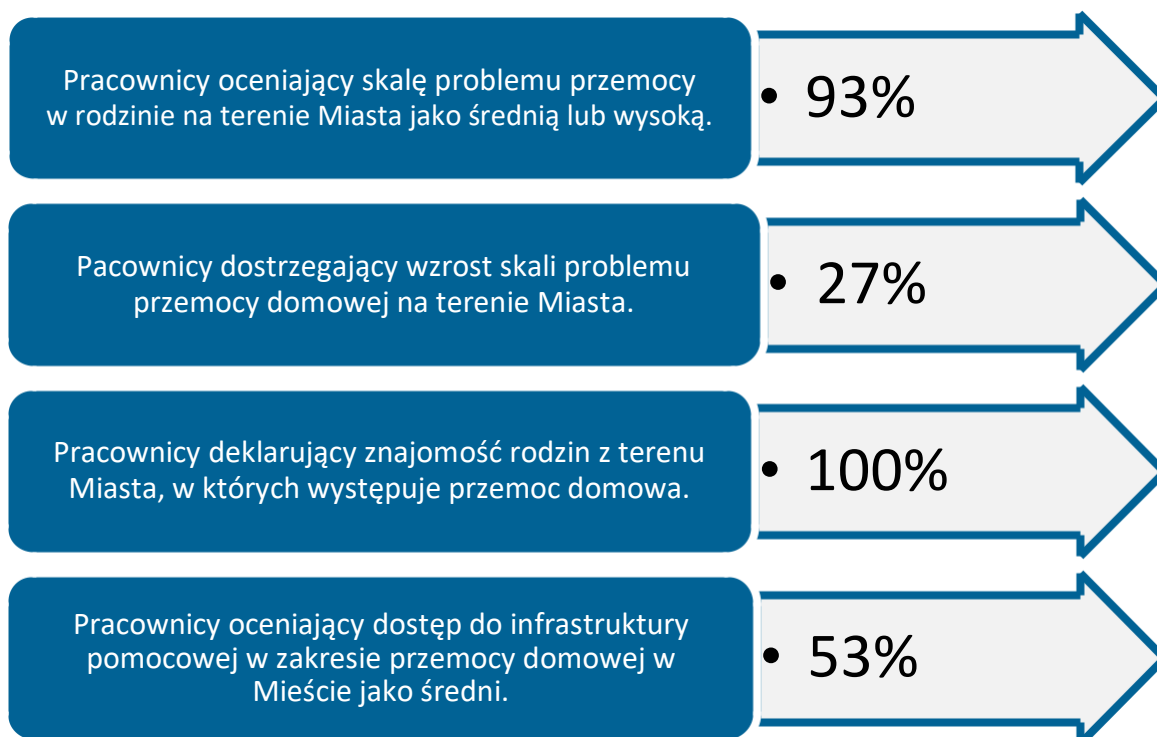
Z przeprowadzonej diagnozy problemu przemocy wśród uczniów z miasta Chełmno wynika, iż:

- 45% badanych uczniów zadeklarowało doświadczenie przemocy kiedykolwiek;
- część uczniów doświadczyła przemocy ze strony rodziców (15% spośród osób deklarujących doświadczenie przemocy wskazało na tatę, z kolei 11% na mamę);

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE MIASTO CHEŁMNO NA LATA 2024-2030

- na występowanie w swojej szkole zjawiska przemocy rówieśniczej wskazała ponad połowa młodych ankietowanych (58%);
- stosowanie przemocy zadeklarowało 36% dzieci i młodzieży szkolnej z terenu Miasta;
- najczęściej doświadczaną kiedykolwiek formą przemocy wśród uczniów jest przemoc psychiczna (84%) oraz przemoc fizyczna (42%);
- doświadczenie cyberprzemocy zadeklarowało aż 59% uczniów;
- 16% uczniów wskazało, że użycie przemocy, w niektórych sytuacjach może być usprawiedliwione.

PROBLEM PRZEMOCY Z PERSPEKTYWY PRACOWNIKÓW INSTYTUCJONALNYCH

Źródło: Diagnoza problemów przemocy w rodzinie na terenie miasta Chełmno. Raport z badań przeprowadzonych w 2021 roku

Z przeprowadzonej diagnozy problemu przemocy wśród pracowników instytucjonalnych z miasta Chełmno wynika, iż:

- w opinii większości respondentów skala zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Miasta jest średnia lub wysoka;
- blisko co czwarty badany dostrzega wzrost skali problemu przemocy domowej w Mieście;

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE MIASTO CHEŁMNO NA LATA 2024-2030

- każdy ankietowany deklaruje znajomość rodzin z terenu Miasta, w których występuje zjawisko przemocy domowej;
- ponad połowa badanych pracowników ocenia dostęp do infrastruktury pomocowej w zakresie przemocy domowej w Mieście jako średni.

CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU

Celem głównym Programu jest:

Zmniejszenie liczby osób doświadczających przemocy domowej, a także kształtowanie świadomości społecznej dotyczącej stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci.

Cel będzie realizowany w następujących obszarach:

- I. Rozwijanie lokalnego systemu profilaktyki w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, a także podnoszenie świadomości społecznej na temat tego zjawiska.
- II. Podnoszenie skuteczności wsparcia rodzin oraz osób doświadczających przemocy domowej.
- III. Prowadzenie efektywnych działań skierowanych na osoby stosujące przemoc.
- IV. Kompleksowe rozwijanie kompetencji i umiejętności osób realizujących zadania związane ze zjawiskiem przemocy domowej.

Cele szczegółowe Programu postawione na podstawie zidentyfikowanych problemów:

- I. **Rozwijanie lokalnego systemu profilaktyki w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, a także podnoszenie świadomości społecznej na temat tego zjawiska.**
 1. Zwiększenie działań edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej w zakresie zjawiska przemocy, w tym przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy.
 2. Pobudzanie społecznej odpowiedzialności i wrażliwości wśród mieszkańców wobec zjawiska przemocy domowej.
 3. Zwiększenie wiedzy mieszkańców na temat możliwości uzyskania wsparcia na terenie Miasta, w przypadku doświadczania problemu przemocy domowej.
 4. Podniesienie świadomości społecznej związanej ze zjawiskiem przemocy w rodzinie oraz stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci.

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE MIASTO CHEŁMNO NA LATA 2024-2030**

1.	Prowadzenie działań informacyjnych na temat miejsc/osób udzielających pomocy i wsparcia w przypadku doświadczenia lub stosowania przemocy.	→ Liczba rozpowszechnionych informacji.	ZI, UM, KPP, MKRPA, MOPS, NGO, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.
2.	Udział w ogólnopolskich kampaniach na rzecz przeciwdziałania przemocy oraz organizacja lokalnych kampanii społecznych.	→ Liczba zrealizowanych kampanii na rzecz przeciwdziałania przemocy. → Liczba uczestników.	ZI, UM, KPP, MKRPA, MOPS, NGO, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.
3.	Edukacja mieszkańców w zakresie skutecznych sposobów radzenia sobie w trudnych sytuacjach i rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy.	→ Liczba działań podjętych w ramach edukacji. → Szacunkowa liczba odbiorców.	ZI, UM, MOPS, MKRPA, NGO, placówki oświatowe.
4.	Edukacja na temat przemocy oraz związanych z nią innych problemów jak uzależnienia poprzez: ulotki, plakaty, pogadanki, informacje w mediach lokalnych, organizacjach kościelnych itd.	→ Liczba informacji w mediach lokalnych dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej.	ZI, UM, KPP, MKRPA, MOPS, NGO, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, ChDK, MBP, PWD.
5.	Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie typów i form przemocy oraz zagrożeń wynikających z przemocy Domowej i w szkole.	→ Liczba zrealizowanych programów/warsztatów. → Szacunkowa liczba odbiorców programów/warsztatów.	ZI, UM, KPP, MKRPA, MOPS, NGO, placówki oświatowe, ChDK, MBP, PWD.
6.	Realizacja warsztatów psychospołecznych dla dzieci i młodzieży w zakresie psychologii konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją.	→ Liczba zrealizowanych działań. → Szacunkowa liczba odbiorców działań.	ZI, UM, KPP, MKRPA, MOPS, NGO, placówki oświatowe, ChDK, MBP, PWD.
7.	Organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży	→ Liczba możliwych form wsparcia	ZI, MOPS, MKRPA, placówki oświatowe, PWD
8.	Diagnozowanie i monitorowanie problemu przemocy na terenie miasta Chełmna poprzez badania społeczne, ankiety.		ZI, MOPS, UM, MKRPA, placówki oświatowe

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE MIASTO CHEŁMNO NA LATA 2024-2030

II. Podnoszenie skuteczności wsparcia rodzin oraz osób doznających przemocy domowej.

1. Udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz zwiększenie dostępności do specjalistycznego wsparcia na obszarze Miasta.
2. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa i ochrony osób doznających przemocy domowej.
3. Rozwój współpracy międzyinstytucjonalnej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE MIASTO CHEŁMNO NA LATA 2024-2030**

1.	Zapewnienie schronienia osobom doświadczającym przemocy domowej.	→ Liczba osób, które skorzystały ze schronienia.	ZI, MOPS, UM, PCPR, specjalistyczne ośrodki wsparcia.
2.	Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy dostępu do bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, interwencji kryzysowej oraz pomocy medycznej.	→ Liczba udzielonych porad osobom doświadczającym przemocy. → Liczba osób, które skorzystały z pomocy w formie bezpłatnego poradnictwa. → Liczba instytucji zapewniających bezpłatny dostęp do poradnictwa.	ZI, Punk konsultacyjno-informacyjny, MKRPA, MOPS, UM, NGO, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.
3.	Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom dotkniętym przemocą.	→ Liczba rodzin otrzymujących pomoc finansową i rzeczową z powodu problemu przemocy.	MOPS.
4.	Udzielanie rodzinom doświadczającym przemocy pomocy, poprzez realizację procedury „Niebieskie Karty”.	→ Liczba rozpoczętych procedur. → Liczba rodzin objętych procedurą. → Liczba zakończonych procedur.	ZI, MKRPA, MOPS, KPP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.
5.	Wsparcie rodzin, w których występuje problem przemocy, poprzez prowadzenie pracy socjalnej.	→ Liczba rodzin, którym udzielono pomocy w postaci pracy socjalnej.	MOPS.
6.	Objęcie rodzin, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze wsparciem asystenta rodziny w celu niedopuszczenia do pojawienia się zachowań przemocowych.	→ Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.	MOPS.

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE MIASTO CHEŁMNO NA LATA 2024-2030**

7.	Umieszczanie dzieci doświadczających przemocy domowej w pieczy zastępczej oraz zabezpieczenie środków na ich pobyt.	→ Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.	MOPS, ZI, PCPR, MKRPA, KPP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.
-----------	---	--	---

III. Prowadzenie efektywnych działań skierowanych na osoby stosujące przemoc domową.

1. Zwiększenie dostępności do miejsc i form wsparcia dla osób stosujących przemoc domową oraz podniesienie ich jakości.
2. Podejmowanie skutecznych interwencji w stosunku do osób stosujących przemoc domową.
3. Umożliwianie wdrażania oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych wobec osób stosujących przemoc domową, dążących do zmiany ich zachowania i postaw.

1.	Motywowanie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.	→ Liczba osób biorących udział w programie. → Liczba osób motywowanych do udziału w programach.	ZI, MKRPA, MOPS, PCPR.
2.	Motywowanie do udziału w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.	→ Liczba osób biorących udział w programie. → Liczba osób motywowanych do udziału w programach.	ZI, MKRPA, MOPS, PCPR.

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OFIAR
DOMOWEJ W RODZINIE W GMINIE MIASTO CHEŁMNO NA LATA 2024-2030**

3.	Izolowanie sprawców przemocy poprzez uniemożliwienie im korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania oraz zakaz zbliżania się do mieszkania oraz jego otoczenia.	→ Liczba interwencji związanych z usunięciem sprawcy przemocy z miejsca zamieszkania.	ZI, MKRPA, MOPS, KPP, PCPR.
-----------	---	---	-----------------------------

IV. Kompleksowe rozwijanie kompetencji i umiejętności osób realizujących zadania związane ze zjawiskiem przemocy domowej.

1. Zwiększenie kompetencji zawodowych osób zaangażowanych w działania na rzecz zmniejszenia skali przemocy domowej w Gminie Miasto Chełmno.
2. Wzmocnienie współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej podmiotów realizujących działania w zakresie wsparcia rodzin z problemem przemocy.

1.	Przeprowadzenie szkoleń, seminarium, konferencji dla kadry zajmującej się działaniami w zakresie przeciwdziałania przemocy Domowej w oparciu o potrzeby szkoleniowe uczestników.	→ Liczba zorganizowanych szkoleń, konferencji. → Liczba osób uczestniczących w szkoleniach, konferencjach.	ZI, MKRPA, MOPS, PCPR UM, KPP, placówki ochrony zdrowia, placówki oświatowe.
2.	Kierowanie osób zaangażowanych w działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej i finansowanie ich uczestnictwa w szkoleniach, konferencjach i wizytach studyjnych.	→ Liczba szkoleń/ konferencji/wizyt studyjnych, w których uczestniczyli przedstawiciele Miasta. → Liczba osób uczestniczących w szkoleniach/ konferencjach/wizytach studyjnych.	ZI, MKRPA, MOPS, PCPR UM, KPP, placówki ochrony zdrowia, placówki oświatowe.

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY DOMOWEJ W RODZINIE W GMINIE MIASTO CHEŁMNO NA LATA 2024-2030**

3.	Prowadzenie superwizji dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy.	→ Liczba przeprowadzonych superwizji. → Liczba uczestników superwizji.	ZI, MOPS, MKRPA, KPP, placówki ochrony zdrowia, PCPR.
4.	Monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”.	→ Liczba zrealizowanych procedur „Niebieskie Karty”. → Liczba rodzin, w których ustała przemoc po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”.	ZI, MKRPA, MOPS, KPP, placówki ochrony zdrowia, placówki oświatowe.
5.	Prowadzenie zewnętrznego coachingu/doradztwa dla kadry zajmującej się działaniami w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w celu zapobiegnięcia wypaleniu zawodowemu.	→ Liczba osób objętych wsparciem coachingowym/doradztwem.	ZI, MRPA, MOPS, PCPR.

ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do: wszystkich mieszkańców miasta Chełmno, osób, które dotknięte zostały przemocą domową, osób, które stosują przemoc domową, świadków przemocy domowej, osób zawodowo zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Podniesienie świadomości mieszkańców w obszarze przemocy domowej, w tym konsekwencji stosowania.

Podniesienie kompetencji zawodowych osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Zmniejszenie liczby osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej dotkniętych problemem wypalenia zawodowego.

Zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych przemocą.

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE MIASTO CHEŁMNO NA LATA 2024-2030

- Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy domowej.
- Budowa spójnego systemu działań w zakresie pomocy osobom i rodzinom dotkniętym przemocą przez instytucje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

W zakresie udzielania pomocy osobom doznającym przemocy, stosującym przemoc oraz w celu podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie, niniejszy dokument oparty został na zasadach:

- wzajemnej współpracy i współdziałania** organów władzy publicznej, organizacji pozarządowych i kościołów oraz związków wyznaniowych (zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej), a także innych organizacji, środowisk i osób fizycznych uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z przeciwdziałaniem występowania przemocy i jej negatywnych następstw;
- jawności działań** organów władzy publicznej oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie przeciwdziałania przemocy z poszanowaniem godności osoby;
-szczególnej ochrony dzieci, z zachowaniem ich prawa do wychowania się w rodzinie, poprzez udzielenie rodzinie szczególnego wsparcia w dążeniu do poprawy jej funkcjonowania.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Zadania realizowane w ramach **Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Miasto Chełmno na lata 2024-2030** finansowane będą z budżetu Gminy Miasta Chełmno oraz ze środków pozyskanych z innych źródeł.

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE MIASTO CHEŁMNO NA LATA 2024-2030

Tabela nr 8. Preliminarz wydatków

Zadanie	2022	2023	2024
Rozwijanie lokalnego systemu profilaktyki w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a także podnoszenie świadomości społecznej na temat tego zjawiska	2.000 zł	10.000 zł	10.000 zł
Podnoszenie skuteczności wsparcia rodzin oraz osób doznających przemocy w rodzinie	0 zł	23.800 zł	23.800 zł
Prowadzenie efektywnych działań skierowanych na sprawców przemocy	0 zł	5.000 zł	5.000 zł
Kompleksowe rozwijanie kompetencji i umiejętności osób realizujących zadania związane ze zjawiskiem przemocy w rodzinie	5.674 zł	5.674 zł	5.674 zł

EWALUACJA I MONITORING PROGRAMU

Celem ewaluacji jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu Programu w następnym okresie programowania.

Cele badawcze ewaluacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie powinny opierać się na:

- ocenie procesu realizacji działań i osiągniętych efektów Programu,
- ocenie wdrażania i zarządzania Programem, w tym współpracy interdyscyplinarnej,
- opracowaniu rekomendacji do stworzenia kontynuacji Programu.

W ramach ewaluacji należy przyjąć zasadę triangulacji technik badawczych poprzez zróżnicowane metody pomiaru, tj.:

- analizę dokumentów,
- badanie ankietowe adresatów Programu,
- badanie poprzez zogniskowany wywiad grupowy realizatorów Programu.

Przyjęte kryteria ewaluacji Programu to:

a) Kryterium skuteczności (plan a wykonanie) – rozumiane jako stopień realizacji zaplanowanych celów i efektów Programu. Ocena pod kątem kryterium skuteczności skupi się głównie na ocenie wdrożenia działań w stosunku do założonego planu i osiągnięcia wskaźników rezultatów.

b) Kryterium efektywności – ocena sprawności wdrażania i prawidłowości zarządzania Programem, w tym pod kątem zgodności z harmonogramem, ewentualnych trudności w jego realizacji, przepływu informacji między realizatorami.

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE MIASTO CHEŁMNO NA LATA 2024-2030

- c) **Kryterium użyteczności** – ocena dopasowania założeń Programu do potrzeb jego odbiorców i realizatorów.
- d) **Kryterium trafności** – rozumiane jako stopień, w jakim zaplanowane cele odpowiadają zidentyfikowanym problemom.

WSKAŹNIKI MONITORINGOWE

Wskaźniki monitoringowe, czyli policzalne zmienne podlegające obserwacji i ocenie, określone zostały w oparciu o przewidywane rezultaty zadań, a także przewidywane dane, zaplanowane do osiągnięcia w całym okresie realizacji działań. Zostały one szczegółowo przedstawione w oparciu o aktualny stan faktyczny. Zarówno monitoring, jak i ewaluacja prowadzone będą między innymi w oparciu o niżej przedstawione wskaźniki monitoringowe. Katalog wskaźników może być uzupełniany bądź modyfikowany w zależności od dostępnych źródeł informacji i zasobów. Wartości bazowe oznaczają dane dla roku poprzedzającego wdrożenie Strategii, natomiast wartości docelowe wskazują pożądane liczby, oznaczające osiągnięcie poszczególnych celów.

Tabela nr 9. Wskaźniki monitoringowe służące do oceny stopnia realizacji celów szczegółowych

Lp.	Cele Programu	Wskaźnik	Wartość docelowa wskaźnika
1	Rozwijanie lokalnego systemu profilaktyki w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, a także podnoszenia świadomości społecznej na temat tego zjawiska	Liczba działań profilaktycznych dla dzieci, młodzieży, osób dorosłych (kampanie, warsztaty, spotkania, informacje)	6
2	Podnoszenie skuteczności wsparcia rodzin oraz osób doświadczających przemocy domowej	Liczba rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego Liczba prowadzonych procedur "Niebieska Karta"	150 100
3	Prowadzenie efektywnych działań skierowanych na osoby stosujące przemoc domową	Liczba osób skierowanych do programów korekcyjno-educacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych	12
4	Kompleksowe rozwijanie kompetencji i umiejętności osób realizujących zadania związane ze zjawiskiem	Liczba osób uczestniczących w szkoleniach, konferencjach, superwizjach z obszaru przeciwdziałania przemocy domowej.	50

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE MIASTO CHEŁMNO NA LATA 2024-2030

Proces wdrażania założonych w niniejszym Programie działań i celów oraz informacja o aktywności Zespołu Interdyscyplinarnego w danym roku, będą przedmiotem corocznych sprawozdań przedkładanych Burmistrzowi Miasta Chełmno przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chełmnie.

WNIOSKI I PODSUMOWANIE

Zjawisko przemocy domowej jest problemem dotykającym rodziny na całym świecie. Zdiagnozowanie jego skali jest szczególnie trudne ze względu na czynniki takie jak m.in. wstyd, ukrywanie aktów przemocy domowej przez rodziny oraz ich najbliższe środowisko, a także lęk. Tworzenie programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie ma na celu udzielanie kompleksowej pomocy osobom uwikłanym w problem przemocy domowej, przez co rozumie się osoby doświadczające przemocy, jak i ją stosujące. Realizacja zadań w tym zakresie nie byłaby możliwa, gdyby nie zintegrowane działania wszystkich instytucji i specjalistów zaangażowanych w rozwiązywanie problemu przemocy w rodzinie. Innym czynnikiem mającym znaczący wpływ na ograniczanie skali zjawiska przemocy jest świadomość społeczna. W związku z tym edukacja społeczności z terenu miasta Chełmno stanowi szansę na zmniejszenie tolerancji dla przemocy. Należy również pamiętać, aby podejmowane działania interwencyjne wobec osób doświadczających jak i stosujących przemoc, nie ograniczały się wyłącznie do rozmowy z psychologiem, ale pociągały za sobą szereg działań długofalowych.

Cele i zadania zawarte w Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Miasto Chełmno na lata 2024-2030, realizowane w porozumieniu podmiotów funkcjonujących na terenie Miasta z najwyższą rzetelnością, powinny pociągać za sobą pozytywne skutki, w postaci rozwiniętego i efektywnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej.

UZASADNIENIE

Potrzeba podejmowania działań zapobiegających przemocy domowej wynika z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 roku. Niniejsza ustawa określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy oraz zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą domową i osób ją stosujących. Zgodnie z art. 6 pkt 2 przytoczonej wyżej ustawy, na gminie ciąży obowiązek tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, między innymi poprzez opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy. Dokument będący załącznikiem do niniejszej uchwały był konsultowany przez przedstawicieli jednostek i instytucji statutowo zajmujących się pracą na rzecz rodziny i dziecka, jednocześnie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszania jej negatywnych następstw. Program określa wachlarz zaplanowanych działań, których celem będzie zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz stworzenie jednolitego i profesjonalnego systemu pomocy dla osób zagrożonych lub uwikłanych w zjawisko przemocy, angażuje wiele służb, instytucji, organizacji do odpowiedzialności za ich realizację. Wobec powyższego przyjęcie uchwały jest zasadne.